

ضرورت تکمیل زیرساخت ها، تضمین امنیت سرمایه گذاری در چابهار

به گزارش روابط عمومی و امور بین الملل منطقه آزاد چابهار به نقل از گروه تحلیل، تفسیر و پژوهش های خبری ایرنا، سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی چابهار با هدف توسعه جنوب شرق کشور بنیان شد تا با جذب سرمایه و توسعه زیرساخت ها، نقش بین المللی در توزیع کالاها و رشد صنعت ملی ایفا کند.

به دلیل اهمیت موضوع تیم خبری اعزامی ایرنا به چابهار با غلامرضا پناه معاون اقتصادی و سرمایه گذاری منطقه آزاد گفت وگویی مشروحي داشت.

وی در این گفت وگو درباره ظرفیت ها، امنیت سرمایه گذاری و ضرورت تکمیل زیرساخت ها و تدابیر اندیشیده شده برای جذب نیروهای بومی در منطقه چابهار اشاره کرد که این گفت وگویی در ادامه می آید.

ایرنا: ظرفیت ها و فرصت های سرمایه گذاری در منطقه آزاد چابهار به چه شکلی است؟

پناه: در ارتباط با فرصت ها و موقعیت های سرمایه گذاری در چابهار باید گفت که این منطقه یکی از پنج محور مواصلاتی ترانزیتی دنیا توسط سازمان ملل شناخته شده است. بنابر این چابهار چهارراه و کریدوری شمال به جنوب و غرب و به شرق است. شما اگر روی نقشه نگاه کنید، چابهار بهترین منطقه ترانزیتی است که کشورهای 'آ سه آن' (اتحادیه کشورهای جنوب شرق آسیا) را به کشورهای آسیای میانه وصل می کند و همچنین کشورهای اروپایی را به آسیای میانه وصل کند. اینجا بهترین مسیر ترانزیتی است که کشورهای 'سی آی اس' (کشورهای مستقل مشترک المنافع) را به کشورهای حاشیه حوزه خلیج فارس وصل کند.

یکی از مصارف غلات، صیفی جات و حبوبات آسیای میانه در کشورهای حوزه خلیج فارس است که چابهار محور ترانزیتی این کشورها می باشد. شما اگر ارسال کالا را از چین به روسیه در نظر بگیرید و بخواهد از مسیر چابهار از چین به روسیه منتقل شود، حداقل بین 20 تا 25 روز کالا می تواند به مقصد برسد.

چنانچه ما راه آهن را برقرار کنیم طبیعتاً بین 10 تا 15 روز کالا می تواند از مسیر چابهار به کشورهای سی آی اس برسد و اگر راه آهن باشد به طور اتوماتیک مسیر ترانزیتی کالا از شبه قاره هند، چین و سایر نقاط به کشور های سی آی اس از چابهار خواهد بود.

اگر با سفرای کشورهای همسایه صحبت کنید به شما خواهند گفت که چابهار منطقه کلیدی برای ترانزیت کالاهایشان است. چابهار به عنوان تنها بندر اقیانوسی ایران ظرفیت پهلو گرفتن کشتی های بزرگ را دارد. کشتی های تا 400 هزار تن می توانند پهلو بگیرند، به جهت اینکه عمق آبخور آب در منطقه چابهار قابل مقایسه با هیچ بندری در کشور ما نیست. امروز ظرفیت های بندری در چابهار در فاز اول و دوم شکل گرفته است. بندر شهید بهشتی با ظرفیت هشت و نیم میلیون تن تخلیه و بارگیری این ظرفیت را دارد که کشتی های بسیار بزرگ در کنار خودش پهلو بگیرد و بارگیری کند. این به هر حال ظرفیتی است که در چابهار به لحاظ داشتن زیرساخت های اساسی و اولیه اسکله و بندر در چابهار شکل گرفته است.

زیرساخت دوم، برخورداری از شبکه ریلی است که در حال ساخت و ساز است و اگر به ثمر برسد چابهار می تواند به عنوان یک هاب ترانزیتی منطقه و شبه قاره هند باشد. امروز شما می بینید که مبادلات بین هند و افغانستان، یا افغانستان با هند یا با آسیای میانه، ناچاراً و الزاماً باید از بندر چابهار باشد.

امروزه در تمام دنیا وقتی شما می خواهید به یک مجموعه اقتصادی فکر کنید و طرح اقتصادی تهیه کنید، یکی از آیتم های اساسی که در معادله شما تاثیرگذار است هزینه حمل و نقل و ترانزیت است. چابهار نیز می تواند در موضوع قیمت تمام شده هر کالای ترانزیتی و هر کالای ساخته شده تاثیر خودش را داشته باشد. به این علت موضوع بسیار پررنگی است که شبه قاره هند در کنار چابهار قرار گرفته و کشورهای مثل هند، پاکستان، افغانستان، عمان و حتی چین هر کالایی که بخواهند صادر شود یا هر کالایی از آن طرف به ایران وارد شود، چابهار نزدیک ترین مسیر خواهد بود و این در هزینه حمل و نقل و قیمت تمام شده نقش موثری را ایفا کند.

مزیت دیگری که چابهار می تواند در بحث سرمایه گذاری داشته باشد به لحاظ جمعیت بالایی است که در کنار چابهار وجود دارد، زیرا عمده کشورهای که در کنار چابهار هستند کشورهایی اند که بسیاری از محصولاتشان وارداتی است. شما اگر سایر بنادر ایران را ملاحظه کنید، جمعیتی که پشت شان خوابیده با یک فاصله ترانزیتی، جمعیت کوتاه و کمی است. مثلاً در خلیج فارس، نزدیک ترین کشورها به قشم یا بندرعباس، کشورهای حاشیه خلیج فارس با تقریباً 55 میلیون جمعیت هستند و این جمعیت کوچکی است در مقابل اینکه ما در چابهار جمعیتی مثل هند، پاکستان و افغانستان را داریم که بالای یک میلیارد نفر هستند.

از دیگر محورهای اساسی در چابهار نقش و جایگاه آن در اقتصاد ملی است. سازمان محیط زیست امروزه بخاطر مساله کم آبی، به صنایع آب بر مثل پتروشیمی و فولاد در مراکز کشور اجازه ایجاد نخواهد داد و بنابراین این صنایع باید در جایی که آب و دریا وجود دارد، منتقل شوند. طبیعتاً سواحل مکران و چابهار بزرگترین مزیت برای ایجاد صنایع سنگین را دارند.

این کالاهایی که به ویژه در فولاد تولید می شوند کالاهایی اند که با وزن بالا و حجیم هستند و طبیعتاً هزینه حمل و نقل آن قابل توجه خواهند بود. چابهار این مزیت را دارد که صنایع سنگین در اینجا مستقر شود. در حال حاضر ما مجموعه فولادی را طراحی کرده ایم و الان با پیشرفت سی درصد است. ما مجموعه پتروشیمی با شش فاز و ظرفیت 8 میلیون تن را داریم که مجوز محیط زیست را دارد. ما در حال مطالعه و جانمایی مجموعه فولادی به ظرفیت 10 میلیون تن هستیم و یک کنسرسیوم که عمدتاً مجموعه های بزرگ و شرکت های بزرگی هستند که در کشور کار می کنند، در حال مطالعه، طراحی و مکان یابی در چابهار هستند.

بنابراین برای صنایع سنگین که نیاز به آب فراوان دارد و با نگاه به صادرات باید به آن نگاه کرد، بهترین مکان و ظرفیت در سواحل مکران و به ویژه منطقه آزاد چابهار است. ما در خوشه های صنایع پایین دستی نیز می توانیم بهترین مزیت را داشته باشیم به جهت اینکه می توان این ظرفیت را متناسب با صنایع فولادی و صنایع پتروشیمی ایجاد کرد و با ارزش افزوده بسیار بالاتری این ها را به کشورهای هدفی که در منطقه وجود دارند، صادر نمود.

همچنین، ما می توانیم صنایع غذایی را در چابهار توسعه دهیم و با ایجاد صنایع وابسته به کشاورزی محصولاتمان را از اینجا به کشورهای دیگر صادر کنیم و نقش موثری در ارزآوری برای کشور در حوزه های صنعتی و چه در حوزه های کشاورزی داشته باشیم. نکته آخر که کمتر در چابهار مطالعه شده است، حوزه کشاورزی است. چابهار در این زمینه می تواند به عنوان یک هاب در کشور عمل کند. مطالعات ما نشان می دهد که چابهار در زمینه ایجاد گلخانه های بزرگ هیدروپونیک، از ظرفیت بسیار بالایی برخوردار است. باتوجه به بحث انرژی، حداقل و حداکثر دما در چابهار 15 درجه و 40 درجه است و این دما را در همه جای کشور نخواهیم داشت. معنا و مفهوم این یعنی در سردترین شرایط چابهار، برای ایجاد دمای گلخانه شما به 8 درجه دما نیاز دارید. در ماکزیمم دما هم شما در مناطق گرمسیری دما به بالای 60 درجه خواهد رفت و به 10 تا 20 درجه کمتر نیاز خواهید داشت و در مناطق سردسیری، گاهی دما تا 20 تا 40 درجه خواهید داشت. پس حتی در حداقل و حداکثر دما، چابهار ظرفیت بالایی دارد که با کمترین هزینه برای ایجاد انرژی در تولیدات گلخانه ای وجود دارد.

در موضوع پرورش شتر مرغ هم به لحاظ شرایط آب و هوایی حاکم بر چابهار و هم به لحاظ وجود مواد معدنی خاص در خاک اینجا، براساس تجربه ای که انجام شده و آزمایش شده، شترمرغ در اینجا یک ماه زودتر از سایر مناطق ایران به وزن نهایی خودش حدوداً 100 کیلو خواهد رسید. شما حدوداً اگر این زمان یک ماهه را در جیره غذایی مناطق دیگر که باید برای شتر مرغ هزینه کرد ملاحظه کنید، عدد بسیار بالایی خواهد بود. در یک مجموعه 20 تا 30 هزارتایی وقتی قرار باشد یک ماه کمتر جیره غذایی به شتر مرغ داد پس بهترین مطلوبیت را در این حوزه خواهید داشت.

ظرفیت دیگری که ما در حال ایجاد هستیم یک مجموعه هزار و نهصد هکتاری گردشگری است. چابهار به لحاظ رنج دمایی می تواند مقصد گردشگران داخلی و خارجی باشد و باتوجه به کشورهای مثل افغانستان، عمان و حتی هند فکر می کنیم که اگر ما مجموعه قابل قبول و استانداری در گردشگری ایجاد کنیم، می تواند مقصد گردشگران باشد. طراحی مان روی این موضوع به زودی به اجرا خواهد رسید و مجموعه ای با ظرفیت و پتانسیل های خوبی را برای گردشگران ایجاد خواهیم کرد که در کنار کسانی که می خواهند صنایع و مجموعه هایی را اینجا تاسیس کنند، گردشگری متناسبی وجود داشته باشد.

ایرنا: چه تدابیری برای تامین امنیت سرمایه گذاران در منطقه اندیشیده شده است؟

پناه: طبیعتا برای سرمایه گذار اولین دغدغه امنیت سرمایه گذاری در هر منطقه و کشوری است. در چابهار ما دو موضوع داریم: موضوع اول اینکه ما در طی سالیانی که از عمر سرمایه گذاری در چابهار می گذرد، سرمایه گذران با طیب خاطر و امنیت خاطر سرمایه گذاری کردند و کوچکترین مساله ای را نداشتند. به لحاظ کنترل های مرزی، مرز اینجا در حوزه زمینی و دریایی بسیار قوی است و مباحث مختلف امنیتی کاملا رصد می شود.

موضوع اصلی که وجود دارد و ما فکر می کنیم با حل این مساله بزرگترین کمک را به این منطقه کرده ایم این است که استان سیستان و بلوچستان به لحاظ نرخ اشتغال در رده آخرین استان های کشور قرار دارد و شاید بزرگترین مخاطره امنیتی ما بحث عدم اشتغال در استان است.

هم اکنون در سطح خرد، متوسط و بزرگ 442 پروژه را در حال اجرا داریم، این پروژه ها وقتی به بهره برداری برسند، در ظرف دو الی سه سال آینده، عددی حدود 17 یا 18 هزار نفر در این پروژه ها مشغول به کار خواهند شد. پروژه های بزرگ ما مثل پتروشیمی که شکل بگیرند عدد بالاتری خواهد شد. ما فکر می کنیم اگر در ظرف 5 سال آینده اشتغال در منطقه چابهار و شهرستان های مجاور را حل کنیم، خود به امنیت چابهار کمک بسیاری خواهد کرد. وقتی بومیان اینجا در تولید، صنعت و گردشگری مشغول به کار شوند، برای تداوم اشتغال خودشان به امنیت کمک خواهند کرد. ما در یک بازه بالای پنج سال می توانیم مشکل اشتغال در منطقه به ویژه شهرستان چابهار و شهرستان های مجاور، استان و حتی استان های مجاور را حل کنیم. این بزرگترین پارامتر برای امنیت سرمایه گذاری در منطقه چابهار خواهد بود.

ما در حال حاضر در حاشیه چابهار نزدیک به 50 هزار نفر حاشیه نشین داریم، اگر ما زندگی حاشیه نشین ها را سامان ببخشیم، طبیعتا آنها بیشتر از ما به چابهار علاقه مند میشود و با نگاه استحکام تر و قوی تری به چابهار فکر خواهند کرد و آنان نگهبانان منطقه چابهار خواهند بود.

ایرنا: باتوجه به اینکه در بندر گوادر پاکستان، چینی ها سرمایه گذاری بزرگی انجام دادند و چابهار در آینده رقیبی برای این بندر خواهد بود، آیا فکر نمی کنید این باعث شود تا از سوی برخی تلاش هایی برای ناامن کردن منطقه صورت گیرد مثل این اقدام اخیر تروریستی که انجام شد؟

پناه: ما بندر گوادر پاکستان را به عنوان مزاحم نمی بینیم بلکه به عنوان یک رقیب رفیق می دانیم. فکر میکنیم که بندر گوادر اتفاقا می تواند ما را در رقابت جدی تر کند، مثل وقتی که در کلاس درس، شاگردهای اول زیادند، شما هم ناچارا باید خودتان را در سطح آنها نگه دارید. هر منطقه آزادی که در کنار ما هستند اصلا به دیده رقیب مزاحم نمی بینیم حتی می توانیم همگرایی هایی داشته باشیم. وقتی چینی ها می خواهند در گوادر سرمایه گذاری کنند یکی از نگاه هایشان رسیدن به منطقه 'سی آی اس' است و به ناچار باید از منطقه چابهار هم گذر کنند، پس ما باید یک ارتباط تنگاتنگی میان دو منطقه و دو بندر ایجاد کنیم.

به رغم سرمایه گذاری چینی ها در گوادر، نگاهشان این است که حتما سرمایه گذاری هایی را هم در چابهار داشته باشند یعنی معتقدند چابهار موقعیت مزیتی است تا به بسیاری از کشورهای مختلف به ویژه کشورهای 'سی آی اس' و کشورهای اروپا دسترسی داشته باشند، بنابراین آنان مایلند که در حوزه های پتروشیمی، دارویی در چابهار سرمایه گذاری کنند، آنها هم به این جمع بندی رسیده اند که نیاز دارند تا در چابهار سرمایه گذاری داشته باشد.

ایرنا: آیا در منطقه موضوع صندوق حفظ و حمایت از سرمایه گذاران در نظر گرفته شده یا چنین صندوق هایی موجود است؟

پناه: ما دو تا بحث در بخش داخلی و خارجی داریم. در بخش خارجی به لحاظ قوانین کشوری و حوزه حمایت از سرمایه گذاری در وزارت اقتصاد، از همان ابتدا دولت، سرمایه گذاری خارجی را در اینجا تضمین می کند ولی برای کسانی که در داخل هستند و اقدام به سرمایه گذاری می کنند، صندوقی به نام صندوق ضمانت و حمایت از سرمایه گذار در مناطق آزاد تشکیل و اخیرا دبیرخانه آن در چابهار رونمایی شد. یکی از اعضای هیئت مدیره آن صندوق، منطقه آزاد چابهار خواهد بود که به طور طبیعی ما هم در سطح مورد نیاز به صندوق تسهیلات می دهیم و هم اینکه به لحاظ اعتباری حمایت خواهیم کرد، به طور مثال سرمایه گذاری که می خواهد از بانک ها تسهیلات بگیرند و در منطقه آزاد عضو شود. آن صندوق متناسب با ظرفیت و اعتبارسنجی که خواهد کرد صندوق آنها را ضمانت

خواهد کرد و از سوی بانک مساعدت می شود.

ایرنا: تاحالا چندتا شرکت در اینجا ثبت شدند و میزانشان فعال است؟

پناه: شمار شرکت های ثبت شده در منطقه آزاد 3 هزار 362 شرکت است و ولی نزدیک به چیزی حدود هزار و 856 شرکت اینجا فعالند و به طور جدی فعالیت خودشان را منطقه به شکل تولید و تجاری انجام می دهند.

ایرنا: شرکت های ثبت شده اینجا افغانستانی و پاکستانی نیز هستند؟

پناه: از بیش از 3 هزار شرکت ثبت شده، صد تا شرکت افغانستانی داریم که تعدادیشان به طور جدی فعالند و تعدادی هم فعالیت کمتری دارند. فکر می کنیم با شرایط جدید که افغانستان هم مصوب کرده که منطقه آزادشان را ایجاد کند و الگوبرداریشان هم از ما خواهد بود، ما می توانیم روابط قوی تر با کشور افغانستان در حوزه مباحث تولید و تجاری داشته باشیم.

ما با بورکراسی های اداری نیز مواجه هستیم، بعضی از شرکت ها با موضوع ترانزیتی ثبت شده اند اما بستر فعالیت آنها هنوز مهیا نشده است. مثلاً افغانستان می تواند به صورت انبوه صادرات انار داشته باشد و آنها با این نگاه آمده و اینجا شرکت ثبت کرده اند. اما چون در اینجا قرنطیه نبانی ایجاد نشده، نتوانسته اند کارشان را شروع کنند. چون وزارت جهاد کشاورزی به درستی درخصوص هر گونه نباتاتی که از کشور گذر می کند، حساسیت دارد. در هر صورت ما با وزارت جهاد به توافق رسیدیم و پذیرفتند که قرنطیه نباتی ایجاد شود و ما هم زمین دادیم و در حال روند اجرایی اولیه هستند که تجهیزات و تدارکات را ببینند تا فرایندها بین ما و کشور افغانستان با کیفیت بهتری انجام گیرد. در بحث حوزه نباتی باید کالاها پلمپ هایشان به طور کامل باز شود، کنترل شود. وزارت جهاد کاری ندارد که در آن چه چیزی است، جهاد به لحاظ اینکه محصول را کنترل کند تا بیماری به کشاورزی ما وارد نشود محصولات را به جد رصد و کنترل می کند.

ایرنا: اجرای کامل پروژه های شما در گروه ایجاد زیرساخت های جاده ای، ریلی و هوایی است، شما چه تدابیری برای پیشبرد این زیرساخت ها داشته اید؟

پناه: بحث زیرساخت هایی که شما می فرمایید در دست منطقه آزاد نیست و بحث ملی است و باید کلان نگاه شود و این جمله معترضه ماست. مقام معظم رهبری فرمودند که سواحل مکران گنج پنهان است و ما این گنج را داریم و می تواند نقش موثری داشته باشد و حتی در این شرایط تحریم.

اگر ما در گذشته مسیرهای ترانزیتی را ساخته بودیم، بخشی از مشکلات ما حل شده بود، اما ما این دو زیرساخت اساسی را نداریم. حتی در بحث گردشگری، فرودگاه ما یک فرودگاه نظامی است و الان مساله داریم. می خواهیم مجوز یک فرودگاه داشته باشیم که با مشارکت منطقه آزاد و بخش خصوصی ساخته شود و از جایی هم پول نمی خواهیم.

اگر بحث ریلی ما تحقق یابد و افزایش ترن ها اتفاق بیفتد بقیه موارد هم می تواند حل شود. ما این ظرفیت را خواهیم داشت که بخش خصوصی ترن اضافه کند و کالا را حمل کند. اگر کالایی باشد، سرمایه گذار برای حملش خواهد آمد و ما نگران مساله بعدش نیستیم. نگرانی ما این است که شبکه ریلی به فرجامی برسد. کشور ازبکستان در حوزه ریل و ترانزیت در زمره کشورهای مطرح است و کشورهایی که هستند حاضرند با ما مرتبط شوند و کالا را حمل کنند. شما به ما ریل بدهید ما تضمین انتقال 8 میلیون تن کالا را می دهیم.

ایرنا: باتوجه به تجربه عسلویه، در استفاده از نیروهای بومی در منطقه آزاد چابهار چه ضمانتی وجود دارد؟

پناه: نگاه ما در برنامه ریزی ها به کارگیری نیروی بومی منطقه است به چهار دلیل: یک ما با عسلویه متفاوت خواهیم چون اینجا بسترهای لازم برای آموزش و مهارت آفرینی نیروی ها وجود دارد. ما اینجا دانشگاه بین المللی داریم که زیر مجموعه منطقه آزاد است و هم دانشگاه علمی کاربردی داریم که زیر مجموعه ماست و هم دانشگاه آزاد را داریم یعنی در منطقه ما مجموعه های آموزشی کار می کنند بنابراین نیروهای فنی مورد نیاز را می توان در این مجموعه آموزش داد و متناسب با فعالیت ها و برنامه هایی که وجود دارد دنبال کرد.

نکته دوم، استان سیستان و بلوچستان به لحاظ نرخ بیکاری در رده بالایی است. به طور طبیعی این می طلبد که برای تامین امنیت سرمایه گذاری از نیروهای بومی منطقه استفاده کنیم و این راهکاری است که در تمام برنامه ریزی ها دیده شده است و همه سرمایه گذارانی که مراجعه می کنند، اولین آیتی که از آنان تضمین گرفته می شود استفاده از نیروهای بومی منطقه است. نکته سوم اینکه بخاطر بعد مسافتی است که استان های همجوار با چابهار دارند. چند استان همجوار عسلویه است اما ما از اینجا تا مرکز استان 700 کیلومتر راه داریم و به طور طبیعی این هم یکی از مزیت هایی خواهد که کمک خواهد کرد تا سرمایه گذار از نیروی های بومی استفاده کند.

نکته آخر اینکه شاید به آن توجه نشده باشد، قناعتی است که نیروهای بومی دارند و این نیروها به لحاظ پرکار بودن و قناعتی که دارند، می توانند ظرفیتی برای سرمایه گذار باشند. بخاطر این موارد ما نگرانی در به کارگیری نیروهای بومی نداریم.

ایرنا: درباره حفظ محیط زیست چه کار خواهید کرد؟

پناه: عسلویه تجربه خوبی برای کل کشور شد و سازمان محیط زیست نگاه سخت گیرانه ای نسبت به این مساله دارد. سایت پتروشیمی ما برای 18 پلان طراحی شده بود اما محیط زیست فقط به 6 پلان ما بخاطر رعایت الزامات محیط زیستی منطقه مجوز داده است. نگاه ما به چابهار فقط صنعتی نیست نگاه ما به لحاظ گردشگری، بخاطر موقعیت ژئوپولیتیک و به لحاظ همسایگی است. الزامات محیط زیستی برای ما اصل است. ما با سازمان محیط زیست تعامل داریم و الزامات محیط زیستی را می پذیریم. محل استقرار طرح های بزرگ و سنگین را در شرقی ترین نقطه چابهار انتخاب کردیم که این مساله بخاطر جهت بادهای غالب و رعایت مصالح محیط زیستی بوده است.

به گزارش ایرنا، منطقه آزاد تجاری - صنعتی چابهار در زمینی به مساحت ۱۴ هزار هکتار و ۹ پیکره در اردیبهشت سال ۱۳۷۰ با مصوبه هیات وزیران رسمیت یافت و در ۲۲ بهمن سال ۱۳۷۱ همزمان با کیش و قشم توسط مرحوم آیت الله علی اکبر هاشمی رفسنجانی رئیس جمهوری وقت رسماً افتتاح شد.

منطقه آزاد تجاری - صنعتی چابهار، یکی از مناطق آزاد هفت گانه کشور است که در راستای اهداف اقتصادی کشور در مجاورت شهرستان چابهار و در حاشیه دریای عمان تاسیس شده است.

منطقه مکران نیز از شرق هرمزگان تا شرق سیستان و بلوچستان گسترده است و شهرستان های سیریک، جاسک، کنارک و چابهار را شامل می شود.

سواحل مکران بهترین کرانه اقیانوسی کشور و از نظر آب و هوایی در معتدل ترین هوای جنوب کشور واقع شده است، این سواحل در زمینه اقتصادی به ویژه ترانزیت کالا، سرمایه گذاری های تجاری، صنعتی و گردشگری از جاذبه های منحصر بفردی برخوردار است.

از نظر ژئوپولیتیکی نیز همجواری سواحل مکران با کشورهای پاکستان و افغانستان، ظرفیت های ارتباطی این سواحل به پهنه اقیانوس هند و امکان اتصال کشورهای آسیای مرکزی به دریا های آزاد، بستر مناسبی را برای گسترش تعاملات منطقه ای و بین المللی فراهم کرده است.

